

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра теорії та історії світової літератури імені професора

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АНАЛІЗ НАРАТИВНОГО ДИСКУРСУ

напрямок підготовки	доктор філософії
галузь знань	03 Гуманітарні науки
спеціальність	035 Філологія
освітньо-наукова програма	Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство
статус дисципліни	дисципліна вільного вибору аспіранта

1. Мета вивчення дисципліни:

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні компетентностей комплексного аналізу нарації художнього тексту різних жанрів, поглиблення та вдосконалення знань з теорії літератури та практики літературознавчої інтерпретації.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)

3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:

лекції – 20 год.

семінарські заняття – 10 год.

практичні заняття – _____ год.

консультації – _____ год.

самостійна робота – 60 год.

Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану заочної форми навчання)

3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:

лекції – 6 год.

семінарські заняття – - год.

практичні заняття – 4 год .

консультації – - год.

самостійна робота – 80 год

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

3.1.Знати: основні літературознавчі терміни та поняття.

3.2. Вміти: оперувати теоретико-літературним інструментарієм для осмислення художньо-естетичних фактів і явищ; здійснювати літературно-філософські, літературно-історичні, літературно-психологічні, текстологічні дослідження. ефективно, раціонально і творчо використовувати літературознавчі знання і філологічні уміння для вирішення професійних завдань, обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного літературного матеріалу.

3.3.Володіти елементарними навичками літературознавчого аналізу тексту, інтерпретаційними стратегіями читання художніх текстів.

4.Анотація навчальної дисципліни: Навчальна дисципліна «Аналіз наративного дискурсу» забезпечує наукове розуміння специфіки організації рівня оповіді в художньому тексті. Предметом вивчення навчальної дисципліни є наратологічний дискурс у літературознавчому аспекті. Простежуються основні етапи становлення та розвитку наратологічних студій, характеризуються їхні особливості з огляду на специфіку дисципліни. Висвітлюються новітні підходи до осмислення й інтерпретації художніх творів, глибоко аналізується нарація художнього твору. Зміст навчальної дисципліни розкривається в одному змістовому модулі, що охоплює ознайомлення з усіма етапами історії наратологічних студій та сучасний стан наративної теорії в літературознавстві. Важливе місце у курсі посідає набуття професійних навичок аналізу художнього тексту із застосуванням новітніх теорій.

Система оцінювання результатів навчання (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень аспірантів)

форми та критерії оцінювання :

семестрове оцінювання:

1. поточний контроль;

2.самостійна робота;

3. індивідуальний проект

умови допуску до заліку:

- позитивні результати за усні відповіді на практичних заняттях;
- відвідування лекцій;
- самостійна робота, оцінена позитивно;
- модульна контрольна робота, оцінена позитивно.

Організація оцінювання:

Організація оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється на засадах модульно-рейтингової системи. Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень має такі складники:

Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
Передбачений підсумковий контроль – залік	• Аудиторна та самостійна навчальна робота студента	50
	• Модульна контрольна робота (МКР)	50

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в рейтинговий бал за роботу протягом семестру шляхом помноження на 10¹. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити 50.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР.

Критерії оцінювання вмінь та знань студентів під час аудиторної роботи

5 балів	<ul style="list-style-type: none">• Прочитання та осмислення художнього та теоретичного матеріалу, винесеного на обговорення;• виконання відповідних усних та письмових завдань;• змістовний, аргументований та цілісний виклад під час відповіді;• активна й присутня участь у роботі впродовж усього семінарського заняття;• засвоєння відповідних літературознавчих термінів та понять та оперування ними під час семінару;• самостійність та творчість мислення;• вміння аналізувати художній текст або його фрагмент, враховуючи історико-культурний, світоглядно-естетичний контексти відповідної
----------------	---

¹ Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10: 4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

	епохи; визначати жанрову природу та поетикальні особливості поданого художнього тексту.
4 бали	<ul style="list-style-type: none"> • Прочитання та осмислення художнього та теоретичного матеріалу, винесеного на обговорення; • виконання відповідних усних та письмових завдань; • змістовний, аргументований та цілісний виклад під час відповіді, в якій допускаються певні несуттєві помилки; • активна й присутня участь у роботі впродовж більшої частини семінарського заняття; • засвоєння відповідних літературознавчих термінів та понять та оперування ними під час семінару; • вміння аналізувати художній текст або його фрагмент, враховуючи історико-культурний, світоглядно-естетичний контексти відповідної епохи; визначати жанрову природу та поетикальні особливості поданого художнього тексту. Допускаються певні несуттєві помилки.
3 бали	<ul style="list-style-type: none"> • Прочитання обов'язкового художнього та теоретичного матеріалів; • виконання відповідних письмових завдань; • відповідь репродуктивного характеру; • відсутність цілісної та аргументованої відповіді на запитання; відповідь у формі доповнення.
2 бали	<ul style="list-style-type: none"> • Незнання обов'язкового художнього та теоретичного матеріалів; • невиконання відповідних письмових завдань; • нездатність дати відповідь репродуктивного характеру на поставленні запитання.
0 балів	Відсутність на семінарі без його подальшого відпрацювання.

Критерії оцінювання самостійної письмової роботи

5 балів	<ul style="list-style-type: none"> • Повне розкриття теми, що засвідчує високий рівень осмислення відповідного художнього та теоретичного матеріалів; • самостійність мислення; • логічний, аргументований та грамотний виклад; • належне оформлення роботи; • вчасне подання роботи (пізніше подання роботи допускається у випадку хвороби. Копія довідки здається разом з самостійною роботою).
4 бали	<ul style="list-style-type: none"> • Розкриття теми, що засвідчує належний рівень осмислення відповідного художнього та теоретичного матеріалів. Допускаються певні неточності; • логічний, аргументований та грамотний виклад. Допускаються певні неточності; • належне оформлення роботи;

	<ul style="list-style-type: none"> вчасне подання роботи (пізніше подання роботи допускається у випадку хвороби. Копія довідки здається разом з самостійною роботою).
3 бали	<ul style="list-style-type: none"> Часткове розкриття теми; домінування реферативної інформації та цитат над самостійним аналізом художнього тексту; нелогічний та неграмотний виклад; некоректне оформлення; вчасне подання роботи (пізніше подання роботи допускається у випадку хвороби. Копія довідки здається разом з самостійною роботою).
2 бали	<ul style="list-style-type: none"> Нерозкриття теми з урахуванням відповідного художнього та теоретичного матеріалів; несамостійне виконання роботи (списування у колег, з інтернету, підручників тощо); невчасне подання роботи без поважної причини, засвідченої офіційною довідкою.
0 балів	Самостійну роботу не подано.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Модульні контрольні роботи оцінюються в 50-бальній системі у випадку проведення заліку.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

“Відмінно” 50-46	<ul style="list-style-type: none"> Знання теоретичного матеріалу, винесених для обов’язкового прочитання; вичерпна відповідь на теоретичне запитання; вміння аналізувати художній текст або його фрагмент, враховуючи наратологічний підхід; визначення жанрової природи та наративних особливостей поданого художнього тексту; оперування відповідними літературознавчими термінами та поняттями; змістовний, аргументований та грамотний виклад; самостійність виконання.
“Добре” 45-39	<ul style="list-style-type: none"> Знання теоретичного матеріалу, винесених для обов’язкового прочитання; грунтовна відповідь на теоретичне запитання. Допускаються певні несуттєві помилки; вміння аналізувати художній текст або його фрагмент, враховуючи наратологічний підхід. Допускаються певні несуттєві помилки; визначення жанрової природи та наративних особливостей поданого художнього тексту. Допускаються певні несуттєві помилки; оперування відповідними літературознавчими термінами та поняттями; змістовний, аргументований та грамотний виклад;

	<ul style="list-style-type: none"> самостійність виконання.
<p>“Задовільно” 38-34</p>	<ul style="list-style-type: none"> Знання теоретичного матеріалу, винесених для обов’язкового прочитання; часткова відповідь на теоретичне запитання; визначення жанрової природи поданого тексту; часткове оперування відповідними літературознавчими термінами та поняттями; самостійність виконання.
<p>“Незадовільно” 33 і нижче</p>	<ul style="list-style-type: none"> Незнання матеріалів, винесених для обов’язкового прочитання; відсутність відповіді або неправильна відповідь на теоретичне запитання; відсутній або неправильний аналіз художнього тексту; відсутність або неправильне визначення жанрової природи поданого тексту; несамостійність виконання (списування).
0 балів	неявка на МКР або відповідь на завдання МКР відсутня

Підсумковий контроль

Залік

Відмітка про залік у національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	A
82 – 89 балів –	B
75 – 81 бал	C
66 – 74 бали –	D
60 – 65 бали –	E
59 балів і нижче	FX.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують відмітку про залік «**зараховано**» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «**зараховано**» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **E** та бал **60**. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «**не зараховано**», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «**не зараховано**» в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

8.3. У підсумку студент отримує у балах оцінки, що відповідають системі ЄКТС:

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82 – 89	B	Зараховано
75 – 81	C	Зараховано
66 – 74	D	Зараховано
60 – 65	E	Зараховано
59 і нижче	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

Лекція 1. Історія наратологічних студій
Лекція 2. Динаміка відкриттів в галузі аналізу рівня оповіді: діахронічний вимір
Лекція 3-4. Наратологія початку ХХІ ст.
Лекція 5-6. Взаємозв'язок типу оповіді та жанру
Лекція 7-8. Аналіз типу оповідача, фокалізатора
Аналіз 9-10. наратив-ного часу, темпу та ритму оповіді

Рекомендована література (у тому числі Інтернет ресурси)

Основна (базова):

1. Павленко Ю. (2018). Чорнильна історія: Письмо про Себе фікційного суб'єкта. К.: Видавничий центр КНЛУ.
2. Павленко Ю., Куницька І. (2020). Письмо про себе як наративна модель. *Psycholinguistics*, 28 (2), 128–147.
3. MATTHEWS, S. W., & PERRON, P. (2023). Semiotics in Literature and Narratology. *Bloomsbury Semiotics Volume 3: Semiotics in the Arts and Social Sciences*, 3, 245.
4. Burcher, B. (2023). Perspective in Narrative Texts of the European Middle Ages. *Handbook of Diachronic Narratology*, 86, 127.
5. Matthey, L., Ambal, J., Gaberell, S., & Cogato Lanza, E. (2023). The empire of the narrative: Plan making through the prism of classical and postclassical narratologies. *Planning theory*, 22(3), 292-315.

Додаткова:

1. Narrative.- <https://www.narrativemagazine.com/fiction>
2. Сайт Ігоря Папуші. - <http://papusha.at.ua/>
3. Mikhieieva, A. (2022). The Holocaust Trauma, Time Perception and Temporal Poetics in Ida Fink's Collection Autobiographical Notes and in the Novel The Journey. *Наукові записки НаУКМА. Літературознавство*, 3, 100-107.
4. Набок, М. (2022). ФУНДАМЕНТАЛЬНІ КАТЕГОРІЇ ФРАНЦУЗЬКОГО НАРАТИВУ З ПОЗИЦІЇ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТОТВОРЕННЯ. *Молодий вчений*, (1 (101)), 175-179.
5. Богданова, І. В., & Кретьова, О. І. (2024). Метамодерний контекст наративних стратегій роману М. Зузака "Крадійка книжок". *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філологічні науки*, (102), 7-19.
6. Качак, Т. Б., & Близнюк, Т. О. (2024). ВІЙНА В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*, (209), 151-157.
7. СЛОБОДЯН, Н. (2024). Усний наратив: міждисциплінарність характеру досліджень та проблема дефініції. *Studia Methodologica*, (57), 72-83.
8. *Cahiers suisses de littérature générale et comparée*, n°47 : "Raum und Narration / Espace et Narration / Space and Narration". <https://www.fabula.org/actualites/87965/cahiers-suisses-de-litterature-generale-et-comparee-n-47-raum-und-narration-espace-et-narration-.html>